

BESTUURLIJKE SAMENVATTING

Betreft: Bereikbaarheidsplan hulpdiensten – tijdens bouw tunnel Oosterengweg (HOV in 't Gooi)
Steller: V. Honing (Brandweer)
Datum: 27 februari 2017

Samenvatting concept Bereikbaarheidsplan hulpdiensten

1. Inleiding

Het HOV project in 't Gooi omvat naast de aanleg van een HOV-busbaan o.a. ook de realisatie van een tunnel in de Oosterengweg in Hilversum. De tunnel vervangt de huidige gelijkvloerse spoorkruising, waardoor de verkeerssituatie ter plaatse veiliger wordt. Ook zal het verkeer niet meer opgehouden worden door een gesloten overweg, waardoor de verkeersdoorstroming op de ring (ook voor de hulpdiensten) zal verbeteren. Voor de aanleg van de tunnel wordt de Oosterengweg ongeveer 2,5 jaar lang afgesloten. Het autoverkeer zal met name via de rijkswegen A1 en A27 en via de buitenring worden omgeleid. Voor de hulpdiensten en het langzaam verkeer zorgt het project in overleg met de hulpdiensten voor een tijdelijke overweg ter hoogte van de Mussenstraat ('calamiteitenroute'). Om de bereikbaarheid van Hilversum verder te borgen zorgt het project daarnaast voor een breed pakket aan maatregelen.

Ondanks de calamiteitenroute is er sprake van vertraging voor de hulpdiensten, de opkomsttijden komen onder druk te staan. De projectorganisatie HOV en de gemeente Hilversum hebben daarom aan brandweer, politie en ambulancedienst gevraagd om elk aan te geven wat de effecten zijn op hun dienstverlening en, in het geval van een negatief effect, om maatregelen voor te stellen om dit aan te passen. In deze memo leest u een samenvatting van de bevindingen en adviezen van de hulpdiensten.

2. 'Overall' conclusie & benodigde maatregelen

De 'overall' conclusie luidt dat de calamiteitenroute een effectieve basismaatregel is voor de hulpdiensten. Maar dat daarnaast ook extra (beheers)maatregelen nodig zijn. In de onderstaande tabel zijn de voorgestelde maatregelen samengevat, daarbij is tussen het project HOV in 't Gooi, gemeente Hilversum en de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek overeengekomen wie verantwoordelijk is voor de dekking van de kosten per maatregel.

Extra Maatregelen t.b.v.:	Brandweer	Politie	RAV	Bevolkingszorg	Kosten indicatief	Dekking kosten
Aanpassing KAR-systeem t.b.v. doorstroming Beatrixtunnel/Schapekamp voor hulpdiensten					ca. 15.000,-	Gemeente Hilversum
Uitbreiding brandweerpost Loosdrecht met 2 personen t.b.v. het gebied Hilversum Zuid Zuid-West					ca. 272.000 per jaar ex. Btw	Project HOV in 't Gooi
Live view systeem (meldkamer + brandweerpost Hilversum)					50.000 - 75.000 aanschaf + 5.000 jaarlijks	Gezamenlijk door Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek, Politie Midden Nederland en de RAV Gooi en Vechtstreek
Brandveiligleven, wijkbrandweerman, rookmelder-campagne					ca. 30.000 per jaar (10.000 kosten en 0,5 fte)	Gemeente Hilversum

2.1 Toelichting Brandweer

De aanleg van een groot infrastructureel object als de tunnel in de Oosterengweg zorgt meestal voor vertraging voor de hulpdiensten, de opkomsttijden komen onder druk te staan. De projectorganisatie HOV en de gemeente Hilversum hebben daarom in aanloop naar de bouw aan brandweer, politie en ambulancedienst gevraagd om elk aan te geven wat de effecten zijn op hun dienstverlening en, in het geval van een negatief effect, om maatregelen voor te stellen om dit aan te passen. In deze toelichting leest u een samenvatting van de bevindingen en adviezen van Brandweer Gooi en Vechtstreek.

Hoe wordt opkomsttijd van de brandweer bepaald?

De aankomst van het eerste voertuig gevolgd binnen maximaal 5 minuten door het tweede voertuig bepaalt de opkomsttijd. Gezamenlijk vormen deze twee voertuigen de basiseenheid conform de norm.

Analyse

Uit de analyse van Brandweer Gooi en Vechtstreek, die in het concept bereikbaarheidsplan hulpdiensten uitvoerig uiteen is gezet, is gebleken dat zonder het nemen van maatregelen de opkomsttijd van de brandweer met ca. 5 minuten zou toenemen t.o.v. de huidige opkomsttijden.

De projectorganisatie HOV en de gemeente Hilversum hebben een eerste pakket aan maatregelen voorgesteld. Dit pakket bleek niet voldoende om de opkomsttijden van de brandweer naar een acceptabel niveau terug te brengen.

Er waren 3 gebieden en 2 risicogroepen aan te wijzen waar de opkomsttijden niet gehaald gingen worden:

- Hilversum Centrum, risicogroep winkelfunctie met gesloten constructie
- Hilversum Zuid-Oost, risicogroep woonfunctie portiekwoningen / portiekflats
- Hilversum Zuid en Zuid-West, risicogroep woonfunctie portiekwoningen / portiekflats

In het gebied Hilversum Zuid en Zuid-West zal het TS2 voertuig weliswaar snel ter plaatse zijn, echter het tweede voertuig (de TSFlex) zal niet binnen maximaal 5 minuten kunnen aansluiten en dat veroorzaakt de overschrijding op gebied van opkomsttijd en veiligheid.

Voor de gebieden Hilversum-Centrum en Hilversum Zuid-Oost kan geen van beide voertuigen binnen de normtijd ter plaatse zijn.

Een onderzoek naar te verwachten inzetten in deze 3 gebieden heeft opgeleverd dat in de periode 2012 t/m oktober 2016 er 53 gebouwbranden hebben plaatsgevonden waarvan 11 in de afgelopen 10 maanden. Deze getallen geven aan dat er een reële verwachting is dat er gebouwbranden gaan plaats vinden ten tijde van de aanleg van de tunnel.

Pakket maatregelen brandweer

Op verzoek van de projectorganisatie HOV en de gemeente Hilversum heeft de brandweer nagedacht over mogelijke manieren om dit negatieve effect ten positieve te beïnvloeden. Zij stelt een aantal aanvullende maatregelen voor, te weten:

1. Om de doorstroom te garanderen via Beatrixtunnel en Schapenkamp, is een vrije doorgang van (de zuidelijke onderdoorgang) nodig. Middels het KAR (Korte Afstands Radio) systeem kan dit ingeregeld worden: de verkeerslichten van alle rijrichtingen rond de aansluiting Beatrixtunnel gaan op rood waardoor er geen verkeer de tunnel in mag rijden. Hulpvoertuigen kunnen hierdoor in tegengestelde richting ongehinderd doorrijden. Hiervoor is een aanpassing van het huidige KAR systeem noodzakelijk.
2. De permanente bezetting op de brandweerpost Loosdrecht uit te breiden met 2 personen zodat er een bezetting van 4 personen, gedurende de piekmomenten (maandag t/m vrijdag van 07:00 tot 19:00 hr.) op deze post aanwezig is en direct kan uitrukken in het gebied Hilversum Zuid – Zuid-West.
3. Implementatie van een 'live view' systeem waarmee real-time de verkeerssituatie binnen de gemeente Hilversum gemonitord wordt, zodat tijdig gekozen kan worden voor de meest optimale aanrijdroute.
4. Het gemeentebestuur wil op dit moment al de brandveiligheid van senioren en 'minder zelfredzamen' vergroten door een brede aanpak samen met de veiligheidsregio. Intensivering van deze aanpak in de drie genoemde kritische gebieden past hierin. Dit sluit goed aan bij de doelstelling om meer verbinding te leggen

tussen veiligheid en zorg. Hierbij wordt o.a. ingezet op het trainen van (zorg)professionals die bij inwoners 'achter de voordeur komen' en via preventief huisbezoek bij inwoners van 75 jaar en ouder door het Sociaal Plein en Versa Welzijn. De brandweer besteedt daarbij nadrukkelijk aandacht aan brandpreventie in gebouwen waar mensen wonen die zichzelf niet of minder goed zelf in veiligheid kunnen brengen. Deze bewustwording vindt vooral plaats door advisering en voorlichting (o.a. een rookmeldercampagne). Dit is in lijn met de landelijke brandweerstrategie 'Minder branden, minder slachtoffers en minder schade'.

Resultaat

Het resultaat van alle gezamenlijk maatregelen door de projectorganisatie HOV, de gemeente Hilversum en de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek leidt ertoe dat de eerder berekende vertraging van ca. 5 minuten, met 2,5 tot 3 minuten verbeterd wordt. De extra overschrijding bedraagt 1 tot 1,5 minuut na het nemen van alle maatregelen. Dit betekent t.o.v. het vastgestelde dekkingsplan waarin al 1 minuut gemotiveerd is afgeweken, er in totaal 2 tot 2,5 minuut wordt afgeweken.

Benodigde dekking pakket maatregelen Brandweer

1. De aanpassing van het KAR systeem omgeving Beatrixtunnel zal gedragen worden door de gemeente Hilversum. De gemeente zal dit bekostigen uit het bestaande VRI-beheerbudget en op korte termijn uitvoeren zodat de hulpdiensten op de huidige drukke momenten reeds voordeel kunnen hebben van deze maatregel.
2. Dit kan niet binnen de huidige organisatie ingeregeld worden, er dienen 2 extra brandwachten ingehuurd te worden, de kosten bedragen ca. € 272.000,= ex. Btw per jaar. De financiële dekking zal door de project HOV in 't Gooi gedragen worden.
3. In samenwerking met de gemeente Hilversum en een landelijke aanbieder wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn. Verwachte kosten bedragen incidenteel € 50.000,= tot € 75.000,= en structureel € 5.000,= per jaar. De technische mogelijkheid wordt op dit moment verkend. De financiële dekking zal gezamenlijk door de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek, de politie Midden Nederland en de RAV Gooi en Vechtstreek gedragen worden.
4. Intensivering van de aanpak Brandveilig leven in de drie kritische gebieden kost in totaal ca. € 30.000,= per jaar (€10.000,= kosten en 0,5 Fte brandweer). De financiële dekking zal door de gemeente Hilversum gedragen worden en bekostigd worden uit het bestaande OOV-budget.

Alternatieve optie

Het enige alternatief dat beschikbaar is om de bestuurlijk vastgelegde tijden uit het dekkingsplan 2.0 van juni 2013 volledig te halen in de 3 genoemde gebieden, heeft behoorlijk wat voeten in de aarde. Dit zou vragen om het inrichten van een tijdelijk extra uitrukpunt in het westen van Hilversum.

Voor het tijdelijk (2 tot 3 jaar - aanlegperiode tunnel) realiseren van een extra uitrukpunt in het westen van Hilversum worden de volgende kosten voorzien:

- De te verwachten kosten bedragen ca. € 2.300.000,= per jaar, op basis van inhuur materieel en personeel. Kosten huisvesting zijn hierin nog niet opgenomen.
- Enorme weerslag op de organisatie van Brandweer Gooi en Vechtstreek.
- Dit kan niet binnen de huidige beschikbare capaciteit van mensen en middelen van Brandweer Gooi en Vechtstreek gerealiseerd worden.

Advies brandweer

Gezien de structurele winst die de aanleg van de tunnel in de Oosterengweg op gaat leveren zodra deze gerealiseerd is staat de brandweer positief tegenover de aanleg van de tunnel als zodanig.

- De brandweer adviseert de extra afwijking van de opkomsttijden, ten opzichte van de huidige situatie, met maximaal 1 á 1,5 minuut te accepteren onder voorbehoud dat de 5 minutenregeling (aansluiting TS Flex op TS2) zoals in het dekkingsplan 2.0 van juni 2013 is omschreven, niet wordt overschreden.
- De brandweer adviseert alle genoemde maatregelen inclusief het "pakket maatregelen Brandweer" over te nemen.
- De tijdelijke aard van de situatie en de enorme investering die een extra uitrukpunt vraagt in materiële en immateriële zin maakt dat de brandweer de alternatieve optie niet adviseert.

2.2 Toelichting Politie

De aanleg van een groot infrastructureel object als de tunnel in de Oosterengweg zorgt meestal voor vertraging voor de hulpdiensten, de opkomsttijden komen onder druk te staan. De projectorganisatie HOV en de gemeente Hilversum hebben daarom in aanloop naar de bouw aan brandweer, politie en ambulancedienst gevraagd om elk aan te geven wat de effecten zijn op hun dienstverlening en, in het geval van een negatief effect, om maatregelen voor te stellen om dit aan te passen. In deze toelichting leest u een samenvatting van de bevindingen en adviezen van de politie.

Analyse

Er is onderzocht of, naast de reeds door de brandweer genoemde maatregelen, aanvullende en specifieke maatregelen nodig zijn om de wettelijke normtijden voor de politie voldoende te borgen. De normtijden voor de brandweer zijn hierbij als uitgangspunt en toetsingskader gehanteerd omdat deze, in vergelijking met de normtijden voor politie en ambulance, in de praktijk het meest kritisch zijn.

De politie wordt als hulpdienst ingeschakeld bij incidenten die tot haar eigen opsporings- en hulpverlenings-taken behoren, maar ook bij incidenten en calamiteiten waarbij de overige hulpverleningsdiensten worden ingezet. Afhankelijk van de positie van het hulpvoertuig en de locatie van het incident loopt de politie daarmee de kans het meest geconfronteerd te worden met de gevolgen van de bouw van de tunnel in de Oosterengweg. Langere aanrijtijden verminderen de kans op adequate hulpverlening in algemene zin, zoals bijvoorbeeld de pakkans bij heterdaadsituaties of de tijdige de-escalatie van conflicten.

Advies

Er zijn voor de politie geen aanvullende of specifieke maatregelen noodzakelijk. Wel is het voor de politie van belang dat daar waar aanpassingen gedaan worden, deze zo worden uitgevoerd dat ook de politie daarvan optimaal kan profiteren. Denk hierbij ook aan de mogelijkheid ook van het Live-View systeem gebruik te maken.

De politie beschikt in tegenstelling tot de brandweer en de ambulancedienst niet over het KAR systeem (Korte Afstands Radio) in de hulpvoertuigen, voor hen is deze aanpassing derhalve niet aan de orde.

2.3 Toelichting RAV

De aanleg van een groot infrastructureel object als de tunnel in de Oosterengweg zorgt meestal voor vertraging voor de hulpdiensten, de opkomsttijden komen onder druk te staan. De projectorganisatie HOV en de gemeente Hilversum hebben daarom in aanloop naar de bouw aan brandweer, politie en ambulancedienst gevraagd om elk aan te geven wat de effecten zijn op hun dienstverlening en, in het geval van een negatief effect, om maatregelen voor te stellen om dit aan te passen. In deze toelichting leest u een samenvatting van de bevindingen en adviezen van de ambulancedienst.

Analyse

Het sluiten van de spoorwegovergang aan de Oosterengweg zal, ondanks de tijdelijke overgang ter hoogte van de Mussenstraat gevolgen hebben voor de aanrijtijden van de ambulances in en rond Hilversum. Deze gevolgen zullen met name veroorzaakt worden door een toename van de verkeersdruk op de overige wegen en dan vooral gedurende de spits.

Uit het bereikbaarheidsmodel ambulances van Movares komt naar voren dat vanuit de standplaats Blaricum het gehele Hilversumse gebied ten noorden van de spoorlijn Hilversum – Amersfoort binnen de wettelijke norm van 15 minuten te bereiken is.

Om de bereikbaarheid van de regio zo optimaal mogelijk te houden zal RAV in gevallen van schaarste de laatste vrije ambulance bij de post Blaricum te stationeren. Voor uitrukken vanaf deze locatie richting Loosdrecht wordt over het algemeen gebruik gemaakt van de route over de Johannes Gerardtsweg dan wel over de A27 en niet langs de Oosterengweg. Deze wordt in dat geval uitsluitend gebruikt voor inzetten in het Van Riebeeck-kwartier.

Advies

De gevolgen voor de ambulancedienst van het sluiten van de overgang Oosterengweg (met het voorzien in een overgang uitsluitend voor hulpdiensten ter hoogte van de Mussenstraat) achten wij vooralsnog beperkt. Wel zal de te verwachten toename van de verkeersdruk op de alternatieve routes goed gemonitord dienen te worden. Aansluiting op het beoogde Live-View systeem ziet de RAV als belangrijke maatregel om alternatieve routes te kunnen bepalen. Ook de aanpassing van het KAR-systeem zal de doorstroming ten goede komen.

2.4 Toelichting Bevolkingszorg

De aanleg van een groot infrastructureel object als de tunnel in de Oosterengweg zorgt meestal voor vertraging voor de hulpdiensten, de opkomsttijden komen onder druk te staan. De projectorganisatie HOV en de gemeente Hilversum hebben daarom in aanloop naar de bouw aan brandweer, politie en ambulancedienst gevraagd om elk aan te geven wat de effecten zijn op hun dienstverlening en, in het geval van een negatief effect, om maatregelen voor te stellen om dit aan te passen.

Analyse

Als we praten over 'de hulpdiensten' dan hebben we het meestal over politie, brandweer en ambulance. Maar Bevolkingszorg heeft een belangrijke rol in de crisisorganisatie en in het bijzonder de hoofdstructuur daarvan (GRIP-regeling). In het Regionaal CrisisPlan zijn de opkomsttijden voor de diverse functionarissen uit de hoofdstructuur, waaronder die van Bevolkingszorg, vastgesteld. Deze zijn hetzelfde als die van functionarissen van de nood- en hulpdiensten. De opkomsttijden komen ten tijde van de aanleg dus ook voor Bevolkingszorg onder druk te staan.

Advies

Een aantal van de voorgestelde maatregelen, zoals het KAR-systeem en 'Live View' kunnen voor hen niet worden toegepast, omdat zij niet op het systeem van de meldkamer zitten. Bevolkingszorg heeft daarom het verzoek gedaan om in ieder geval de tijdelijke overweg te mogen gebruiken voor de particuliere auto's van de kolom Bevolkingszorg, zodat het risico op overschrijdingen zoveel mogelijk wordt beperkt. Deze maatregel zal binnen het HOV-project worden meegenomen.

3. Financiering kosten maatregelen

In de onderstaande tabel is weergegeven op welke wijze de voorgestelde maatregelen qua financiering gedekt worden. Hierover is reeds overeenstemming bereikt met alle betrokken en verantwoordelijke partijen.

Extra Maatregelen t.b.v.:	Brandweer	Politie	RAV	Bevolkings-zorg	Kosten indicatief	Dekking kosten
Aanpassing KAR-systeem t.b.v. doorstroming Beatrixtunnel/Schapenkamp voor hulpdiensten					ca. 15.000,-	Gemeente Hilversum
Uitbreiding brandweerpost Loosdrecht met 2 personen t.b.v. het gebied Hilversum Zuid Zuid-West					ca. 272.000 per jaar ex. Btw	Project HOV in 't Gooi
Live view systeem (meldkamer + brandweerpost Hilversum)					50.000 - 75.000 aanschaf + 5.000 jaarlijks	Gezamenlijk door Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek, Politie Midden Nederland en de RAV Gooi en Vechtstreek
Brandveiligleven, wijkbrandweerman, rookmelder-campagne					ca. 30.000 per jaar (10.000 kosten en 0,5 fte)	Gemeente Hilversum

4. Evaluatie en monitoring van de genomen maatregelen

Alle maatregelen zijn bedoeld om bij te dragen aan de bereikbaarheid van de gemeente Hilversum en om de opkomsttijden van de nood- en hulpdiensten zo goed mogelijk te garanderen. Om gedurende het gehele bouwtraject te monitoren of de ingezette maatregelen het gewenste effect hebben op de opkomsttijden van de hulpdiensten zullen de hulpdiensten, HOV en gemeente een monitoringsplan opstellen.

5. Besluitvorming Veiligheidsdirectie en Veiligheidsbestuur

Het "bereikbaarheidsplan hulpdiensten" is een multidisciplinair plan en als zodanig ook opgesteld en uitgewerkt. Instemmen met dit bereikbaarheidsplan, de maatregelen, financiering en tijdelijke afwijkingen van het dekkingsplan Brandweer, is een verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur van de veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek. Niet alleen vanwege de multidisciplinaire verantwoordelijkheid maar ook vanwege de wetgeving die stelt dat het algemeen bestuur van de veiligheidsregio het dekkingsplan vaststelt, als onderdeel van het beleidsplan.

6. Communicatie

Het project HOV in 't Gooi kent een eigen bereikbaarheid- & communicatie-overleg waarin de nood- en hulpdiensten ook vertegenwoordigd zijn. Deze structuur is bedoeld voor de reguliere communicatie ten aanzien van het HOV in 't Gooi project. De communicatie over de bereikbaarheid van de hulpdiensten tijdens de realisatie van het HOV project zal vanuit de hulpdiensten via één communicatiekanaal verlopen in nauwe samenwerking met de gemeente en het projectbureau HOV in 't Gooi. In een communicatieplan zullen de werkwijze en afspraken hierover worden afgestemd en vastgelegd.